

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

RÅDET

Rådets resolution om en förnyad europeisk agenda för vuxenlärande

(2011/C 372/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM BEAKTAR

Att livslångt lärande och kompetensutveckling enligt *Europa 2020*-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla anses vara avgörande för att möta den pågående ekonomiska krisen, och befolkningens åldrande samt för Europeiska unionens bredare ekonomiska och sociala strategi.

Att krisen har belyst hur viktigt vuxenlärandet ⁽¹⁾ kan vara för att man ska kunna nå *Europa 2020*-målen genom att göra det möjligt för vuxna – särskilt lågutbildade och äldre arbetstagare – att förbättra sin förmåga att anpassa sig till förändringar på arbetsmarknaden och i samhället; vuxenlärandet gör det möjligt att höja eller förnya kompetensen hos dem som påverkas av arbetslöshet, omstruktureringar och karriärförändringar samt bidrar i hög grad till social delaktighet, ett aktivt medborgarskap och personlig utveckling.

OCH SOM BEAKTAR

1. Europaparlamentets resolution av den 16 januari 2008 om vuxenutbildning: *Det är aldrig för sent att lära*, där medlemsstaterna uppmanas att främja kunskapsinhämtning och utveckla en kultur för livslångt lärande, i synnerhet genom att föra en jämställdhetspolitik som gör vuxenutbildningen mer attraktiv, mer åtkomlig och mer effektiv.
2. Rådets slutsatser från maj 2008 ⁽²⁾ om vuxenutbildning, där man för första gången fastställde en rad gemensamma prioriteringar inom vuxenutbildningssektorn, banade väg för ett intensifierat europeiskt samarbete mellan olika intressenter samt föreslog en rad särskilda åtgärder för perioden 2008–2010 (nedan kallad *handlingsplanen*) som syftar till att öka deltagandet i och höja kvaliteten på vuxenutbildningen.

⁽¹⁾ I denna text avses med *vuxenlärande* alla former av formellt, icke-formellt och informellt lärande – både av allmän och yrkesinriktad karaktär – som vuxna deltar i efter avslutad grundläggande utbildning.

⁽²⁾ EUT C 140, 6.6.2008, s. 10.

3. Resolutionen från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 21 november 2008 om "Bättre integrering av livslång vägledning i strategierna för livslångt lärande", där man betonade vikten av vägledning som en kontinuerlig process som låter medborgarna, oavsett ålder och under hela livsrytmen, bestämma sina färdigheter, sin kompetens och sina intressen, besluta om utbildning och sysselsättning och själva planera sitt liv genom inläring, på arbetsplatsen och i andra sammanhang.

4. Rådets slutsatser av den 12 maj 2009 ⁽³⁾, som inrättade en strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete ("Utbildning 2020") som stämmer helt överens med *Europa 2020*-strategin och vars fyra mål – med avseende på livslångt lärande och rörlighet, kvalitet och effektivitet, lika möjligheter för alla, social sammanhållning och aktivt medborgarskap liksom kreativitet och innovationsförmåga – alla är lika relevanta för vuxenlärandet.

5. 2010-års gemensamma lägesrapport från rådet och kommissionen om genomförandet av arbetsprogrammet Utbildning 2010 ⁽⁴⁾, där det framhölls att det också är viktigt för vuxenlärandet att utbudet täcker hela skalan av nyckelkompetenser och noterades att en mycket viktig uppgift består i att se till att alla inlärare, inbegripet de som deltar i vuxenlärande, får dra fördel av innovativa metoder.

6. *Europa 2020*-strategins huvudinitiativ:

— *En agenda för ny kompetens och nya arbetstillfällen*, som uppmanar medlemsstaterna att se till att människor tillägnar sig den kompetens som krävs för fortbildning och arbetsmarknaden genom allmän, yrkesinriktad och högre utbildning liksom genom vuxenlärande.

⁽³⁾ EUT C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽⁴⁾ EUT C 117, 6.5.2010, s. 1.

- *Den europeiska plattformen mot fattigdom*, som föreslår utveckling av nyskapande utbildning för eftersatta grupper, så att de som drabbats av fattigdom och social utestängning kan leva ett värdigt liv och aktivt delta i samhället.
 - *Innovationsunionen*, som främjar framstående resultat inom utbildning och kompetensutveckling för att säkerställa framtida tillväxt genom innovation inom produkter, tjänster och affärsmodeller i ett Europa som har en åldrande befolkning och ett starkt konkurrenstryck.
7. Rådets slutsatser av den 11 maj 2010 om utbildningens sociala dimension ⁽¹⁾, där det noterades att bättre tillgång till vuxenutbildning kan skapa nya möjligheter till aktiv integration och ökat socialt deltagande.
8. Rådets beslut av den 21 oktober 2010 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik ⁽²⁾, där man försöker främja effektiva incitament för livslångt lärande för dem som befinner sig såväl i som utanför arbetslivet för att på så sätt "ge alla vuxna möjlighet att skola om sig eller förbättra sina kvalifikationer".
9. Rådets slutsatser av den 18–19 november 2010 om ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning ⁽³⁾, där man aktivt uppmuntrar till ett större enskilt deltagande i yrkesinriktad fortbildning, ökade investeringar i utvecklingen av mänskliga resurser, utbildning inom företag och arbetsbaserat lärande samt närmare samarbete mellan utbildningsinstitutioner och arbetsgivare, framför allt i fråga om utbildning för lågutbildade arbetstagare.
- NOTERAR MED TILLFREDSSTÄLLElse ATT
- Arbetet har inletts inom alla de områden som prioriteras i handlingsplanen för 2008–2010, även om detta sker i olika takt i varje enskilt land:
- Reformen inom vuxenlärandet förankras i allt större utsträckning i den övergripande utvecklingen på utbildningsområdet, särskilt genom utveckling av nationella kvalifikationsramar och strategier för livslångt lärande.
 - Kvalitetssäkring har tagits upp som en viktig fråga inom vuxenlärandet, och framsteg görs med att utveckla yrkesprofilen och utbildningen för personal inom vuxenlärandet liksom med ackrediteringen av anordnare av vuxenlärande och förbättrade vägledningstjänster för vuxna.
 - Uppsökande verksamhet och utbildning riktar sig i allt större utsträckning till dem som har lägst kvalifikationsnivåer och ger dem på så vis bättre utsikter att integreras i arbetslivet och samhället.
- Icke-formellt och informellt lärande, som utgör en stor del av vuxenlärandet, erkänns och befästs i allt större utsträckning, men fortfarande utnyttjas inte möjligheterna till detta i tillräckligt hög grad.
 - Förbättringar har inletts med avseende på övervakningen inom vuxenlärandesektorn.

INSER EMELLERTID ATT

För att kunna möta både de kortsiktiga och de långsiktiga följderna av den ekonomiska krisen behöver vuxna regelbundet förbättra sina personliga och yrkesmässiga färdigheter och kompetenser, och med tanke på den nuvarande instabiliteten på arbetsmarknaden och behovet av att minska risken för social utestängning gäller detta särskilt lågkvalificerade. Alla vuxna – även högkvalificerade – kan emellertid ha stor nytta av ett livslångt lärande.

Det råder ändå allt större enighet om att vuxenlärandet för närvarande utgör den svagaste punkten när det gäller att utveckla nationella system för livslångt lärande. Deltagandet i vuxenlärande har fortsatt att sjunka från 9,8 % av befolkningen mellan 25 och 64 år under 2005 till endast 9,1 % under 2010, vilket gör det höjda målet för Utbildning 2020 på 15 % 2020 till en ännu större utmaning, och uppmärksamhet behöver därför ägnas åt sådana hinder som låg motivation och bristande barnomsorg för att hjälpa kvinnor och män att förena arbete och familjeliv med lärande.

Liksom i andra sektorer bör vuxenlärandet genomgå övergången till en lärandemålbaserad policy där den autonoma inläraren står i centrum oavsett var inlärningen sker – på arbetet, i hemmet, i lokalsamhället, inom frivilligverksamhet eller vid någon utbildningsinstitution – och utveckla den mångfacetterade styrningsmodell som detta kräver.

För att skapa en vuxenlärandesektor som kan utgöra ett stöd för *Europa 2020* -strategin återstår det mycket att göra i fråga om effektiv finansiering, tillhandahållande av nya möjligheter att tillägna sig grundläggande färdigheter, såsom läs- och skrivkunighet och räknefärdighet men även digital kompetens, målriktat lärande för migranter, personer som lämnat skolan i förtid och unga som varken har arbete eller deltar i utbildning, personer med funktionshinder och äldre vuxna, samt samarbete med arbetsgivare, arbetsmarknadens parter och det civila samhället.

Genomförandet av handlingsplanen har också belyst svårigheten att på lämpligt sätt övervaka vuxenlärandesektorn på grund av otillräckliga statistiska uppgifter och otillräcklig utvärdering av policyåtgärder. För ett faktabaserat beslutsfattande krävs det omfattande och jämförbara uppgifter om alla viktiga aspekter av vuxenlärande, effektiva övervakningssystem och samarbete mellan olika organ liksom forskningsverksamhet av hög kvalitet.

⁽¹⁾ EUT C 135, 26.5.2010, s. 2.

⁽²⁾ EUT L 308, 24.11.2010, s. 46.

⁽³⁾ EUT C 324, 1.12.2010, s. 5.

ANSER ATT

Livslångt lärande omfattar lärande från förskoleåldern till pensionsåldern ⁽¹⁾, varvid vuxenlärande är en viktig del i det fortlöpande livslånga lärandet som omfattar alla former av formellt, icke-formellt och informellt lärande – både av allmän och yrkesinriktad karaktär – som vuxna deltar i efter avslutad grundläggande utbildning.

För att bygga vidare på resultaten av handlingsplanen för 2008–2010 och samtidigt komplettera befintliga policyinitiativ inom skolutbildning, högre utbildning (Bolognaprocessen) och yrkesutbildning (Köpenhamnsprocessen) behövs det en förnyad europeisk agenda för vuxenlärande, som syftar till att göra det möjligt för alla vuxna att utveckla och förbättra sina färdigheter och kompetenser under hela livet.

Vuxenlärande kan bidra väsentligt till *Europa 2020*-målen att minska antalet elever som lämnar sin utbildning i förtid till under 10 %. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att förbättra tillhandahållandet av utbildning för det stora antal lågkvalificerade europeer som *Europa 2020*-strategin är inriktad på, med utgångspunkt i åtgärder som avser läs- och skrivkunnighet, räknefärdighet och "möjligheten till en andra chans" som ett första steg i en kompetenshöjning inom arbete och livet i allmänhet. Det krävs samordnade åtgärder inom både skola och vuxenutbildning för att uppnå grundläggande färdigheter som utgångspunkt för att utveckla nyckelkompetenser för ett livslångt lärande ⁽²⁾, åtgärda problemet med elever som lämnar skolan i förtid ⁽³⁾ och angripa sådana frågor som migranternas, romernas och andra missgynnade gruppers utbildning och sociala integration.

Man samtidigt bör erkänna och stödja den stora betydelse som vuxenlärandet kan ha för den ekonomiska utvecklingen genom att stärka produktivitet, konkurrenskraft, kreativitet, innovation och företagande.

Det i detta sammanhang även föreligger ett stort behov av att påskynda ansträngningarna för att uppnå det mål som fastställs i *Europa 2020* -strategin att minst 40 % av unga vuxna ska ha avslutad högre utbildning eller motsvarande. Om detta uppnås skulle det bidra till utvecklingen av en konkurrenskraftig ekonomi som grundar sig på kunskap och innovation och som utnyttjar sina resurser och sitt humankapital fullt ut.

UPPMANAR DÄRFÖR

Till antagandet av en förnyad europeisk agenda för vuxenlärande vilken kommer att fortsätta, komplettera och konsolidera arbetet på vuxenlärandeområdet enligt de fyra strategiska mål som rådet fastställde inom den strategiska ramen Utbildning 2020; agendan inriktar sig inledningsvis på perioden 2012–2014 (se bilagan) men bör även ses i ett långtidsperspektiv för vuxenlärande där man under perioden fram till 2020 kommer att sträva efter att generellt stärka profilen för denna sektor och framför allt att

- i) förbättra möjligheterna för vuxna, oavsett kön, personliga förhållanden och familjeförhållanden, att vid vilken tidpunkt som helst i livet ges tillgång till lärande av hög kvalitet i syfte att främja personlig och yrkesmässig utveckling, ökad delaktighet, anpassningsförmåga, anställbarhet och aktivt deltagande i samhället,
- ii) skapa en ny syn på vuxenutbildning med fokus på lärandemålen och inlärarens ansvar och autonomi,
- iii) skapa större medvetenhet bland vuxna om att lärandet är en livslång strävan som de regelbundet bör ägna sig åt under livet, särskilt i samband med arbetslöshet eller byte av yrkesbana,
- iv) främja utvecklingen av effektiva system för livslång vägledning, liksom integrerade system för godkännande av icke-formellt och informellt lärande,
- v) se till att det tillhandahålls högkvalitativ, formell och icke-formell vuxenutbildning som syftar till förvärv av nyckelkompetenser eller som leder till kvalifikationer på alla nivåer inom den europeiska referensramen för kvalifikationer och att denna utbildning stöds av det civila samhället och arbetsmarknadens parter samt av lokala myndigheter,
- vi) se till att det finns flexibla arrangemang som är anpassade till olika utbildningsbehov hos vuxna, däribland utbildning inom företag och arbetsplatsbaserat lärande,
- vii) främja en större medvetenhet hos arbetsgivare om att vuxenlärande bidrar till att främja produktivitet, konkurrenskraft, kreativitet, innovation och företagande, och att det är en viktig faktor för att förbättra anställbarheten och rörligheten på arbetsmarknaden för deras anställda,
- viii) uppmuntra högre utbildningsanstalter att ta emot mindre traditionella grupper av inlärare, t.ex. vuxna inlärare, som ett sätt att visa socialt ansvar och större öppenhet gentemot samhället i stort samt anta de demografiska utmaningarna och tillgodose behoven i ett åldrande samhälle,
- ix) främja den roll som arbetsmarknadens parter och det civila samhället spelar när det gäller att formulera utbildningsbehov och utveckla lärandemöjligheter för vuxna och att optimera centrala, regionala och lokala myndigheters deltagande,
- x) främja en balanserad fördelning av utbildningsresurserna under hela livscykeln på grundval av delat ansvar och ett starkt offentligt åtagande, särskilt i fråga om möjligheter till en andra chans och utveckling av grundläggande färdigheter,

⁽¹⁾ Rådets resolution av den 27 juni 2002 om livslångt lärande (EGT C 163, 9.7.2002, s. 1).

⁽²⁾ EUT L 394, 30.12.2006, s. 10.

⁽³⁾ Såsom betonas i rådets rekommendation från juni 2011 (EUT C 191, 1.7.2011, s. 1).

- xi) engagera arbetsmarknadens parter och öka deras medvetenhet om de fördelar som lärande på arbetsplatsen, även i fråga om grundläggande färdigheter, medför även för dem,
- xii) tillhandahålla välutvecklade lärandemöjligheter för äldre i syfte att främja ett aktivt, självständigt och hälsosamt åldrande, som innebär att de äldres kunskap, erfarenhet samt sociala och kulturella kapital kommer hela samhället tillgodo,
- xiii) engagera sig starkt för att främja vuxenlärande som ett sätt att skapa solidaritet mellan olika åldersgrupper (till exempel genom en "pakt mellan generationerna") samt mellan kulturer och människor med olika bakgrund.

UPPMANAR DÄRFÖR MEDLEMSSTATERNA ATT

1. Under perioden 2012–2014 inrikta sina ansträngningar på de prioriterade områden som anges i bilagan och på så sätt bidra till genomförandet av de fyra prioriteringarna i den strategiska ramen Utbildning 2020 i överensstämmelse med nationella förhållanden och nationell lagstiftning.
2. Säkerställa effektiva förbindelser med berörda ministerier och intressenter, arbetsmarknadens parter, företag, berörda icke-statliga organisationer och det civila samhällets organisationer i syfte att förbättra samstämmigheten mellan vuxenlärandepolitiken och den socioekonomiska politiken i stort.
3. Samarbeta aktivt på EU-nivå för att stödja en framgångsrik tillämpning inom ovan nämnda prioriterade områden, särskilt genom att
 - i) fullt ut utnyttja de verktyg för livslångt lärande som man enats om på EU-nivå i syfte att främja vuxnas deltagande i lärande,
 - ii) utnyttja de möjligheter som erbjuds genom handlingsprogrammet för livslångt lärande – särskilt inom ramen för *Grundtvig* och *Leonardo da Vinci* – och det efterföljande programmet från och med 2014 samt i förekommande fall genom strukturfonderna och andra instrument i syfte att samfinansiera stödinitiativ,
 - iii) med kommissionens stöd och genom relevanta europeiska nätverk arbeta enligt den öppna samordningsmetoden för att främja ömsesidigt lärande och utbyte av god praxis och goda erfarenheter inom vuxenlärande,
 - iv) utse en nationell samordnare för att underlätta samarbetet med övriga medlemsstater och kommissionen vid genomförandet av agendan för vuxenlärande.

OCH UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT

Samarbeta med och stödja medlemsstaterna när det gäller utvecklingen och genomförandet av den förnyade europeiska agenda för vuxenlärande som beskrivs ovan och i synnerhet när det gäller genomförandet av prioriteringarna för perioden 2012–2014 enligt i bilaga I, särskilt genom att

- i) säkerställa komplementaritet och samstämmighet mellan de politiska initiativ som vidtas i enlighet med denna resolution och dem som utvecklas i samband med andra relevanta politiska processer inom den strategiska ramen för Utbildning 2020, Köpenhamnsprocessen, Bolognaprocessen, EU:s moderniseringsagenda för högre utbildning samt initiativ i likhet med dem som avser läs- och skrivkunighet och skolavhopp som kräver ett samlat angreppssätt som omfattar skolutbildning och vuxenlärande och som främjar vuxenlärandedimensionen inom dessa processer,
- ii) upprätta nära och kontinuerliga förbindelser med de nationella samordnare som utses i medlemsstaterna och andra deltagarländer,
- iii) göra det möjligt för de medlemsstater och organisationer som stöder vuxenlärande att dela information om sin politik och praxis samt om utvärderingen av dessa, både genom att organisera peer learning- och peer review-verksamhet, konferenser, workshoppar och andra lämpliga instrument och genom att med tillgängliga medel förbättra insamlingen av uppgifter om vuxenlärande som en del av den uppdaterade och sammanhängande ram av indikatorer och riktmärken som planeras till 2013,
- iv) förbättra kunskapsbasen för vuxenlärande i Europa genom att beställa undersökningar och stärka kapaciteten inom befintliga forskningsstrukturer som är av relevans för en analys av frågor som rör vuxenlärande, däribland samarbetet med Eurydice och Cedefop och andra relevanta institutioner, samt utnyttja deras informations- och forskningskapacitet fullt ut,
- v) fortsätta med och intensifiera samarbetet med berörda internationella organisationer, såsom OECD (bör särskilt genom att utnyttja resultaten från programmet för internationell utvärdering av vuxnas kompetens (*Programme for the International Assessment of Adult Competences – PIAAC*), FN (särskilt Unesco) och Europarådet, liksom andra relevanta regionala eller världsomspännande initiativ, såsom det euroasiatiska "navet" för livslångt lärande (Asem),
- vi) utnyttja de medel som finns tillgängliga på europeisk nivå till stöd för genomförandet av denna agenda för vuxenlärande,
- vii) rapportera om genomförandet av agendan som en del av den gemensamma lägesrapporten om Utbildning 2020.

BILAGA

EN EUROPEISK AGENDA FÖR VUXENLÄRANDE

Prioriterade områden för perioden 2012–2014

Med beaktande av de särskilda förhållandena i varje medlemsstat och i enlighet med nationella prioriteringar uppmanas medlemsstaterna att – i förekommande fall med stöd av kommissionen – inrikta sig på de nedanstående områden som är mest relevanta för just deras behov.

1. Att göra livslångt lärande och rörlighet till verklighet

För att öka och bredda vuxnas deltagande i livslångt lärande som ett svar på EU:s överenskomna mål att 15 % av den vuxna befolkningen ska delta i lärande samt för att bidra till en höjning till 40 % av andelen unga vuxna med tertiär eller motsvarande utbildningsnivå bör medlemsstaterna främst rikta in sig på följande:

- Stimulera efterfrågan och utveckla övergripande och lättillgängliga informations- och vägledningssystem som kompletteras av effektiva strategier för uppsökande verksamhet vars syfte är att öka medvetenheten och motivationen bland potentiella inlärare, med särskilt fokus på missgynnade grupper, personer som lämnat skolan i förtid, unga som inte har arbete eller deltar i utbildning, lågkvalificerade vuxna, särskilt sådana med läs- och skrivsvårigheter, och som följs upp med möjligheter till en andra chans som leder till en kvalifikation som är erkänd enligt den europeiska referensramen för kvalifikationer.
- Främja arbetsgivarnas engagemang för lärande på arbetsplatsen, i syfte att främja både jobbspecifika och bredare färdigheter, även genom mer flexibla arbetstider.
- Främja flexibla utbildningsvägar för vuxna, däribland bättre tillgång till högre utbildning för personer som inte uppfyller de traditionella tillträdeskraven, och ett mer varierat utbud av lärandemöjligheter för vuxna vid högre utbildningsanstalter.
- Inrätta fullt fungerande system för godkännande av icke-formellt och informellt lärande och främja deras användning av vuxna i alla åldrar och på alla kvalifikationsnivåer liksom av företag och andra organisationer.

2. Att förbättra utbildningens kvalitet och effektivitet

För att skapa en stark vuxenlärandesektor uppmanas medlemsstaterna att inrikta sig på följande:

- Utveckla kvalitetssäkringssystem för anordnare av vuxenlärande, till exempel i form av ackrediteringssystem, där man beaktar befintliga kvalitetsramar/-normer inom andra sektorer.
- Förbättra kvaliteten på personal inom vuxenutbildning, till exempel genom att fastställa kompetensprofiler, inrätta effektiva system för grundläggande yrkesutbildning och fortbildning samt underlätta lärares, utbildares och annan vuxenutbildningspersonals rörlighet.
- Säkerställa ett hållbart och transparent system för finansiering av vuxenlärande vilket grundar sig på ett delat ansvar med ett stort mått av offentligt åtagande inom sektorn och stöd till personer som inte kan betala, en balanserad fördelning av medlen under det fortlöpande livslånga lärandet, ett lämpligt bidrag till finansieringen från samtliga intressenter och undersökning av innovativa metoder för en mer verkningsfull och effektiv finansiering.
- Utveckla mekanismer för att se till att utbildningsutbudet bättre motsvarar behoven på arbetsmarknaden och att den ger möjlighet att uppnå kvalifikationer och utveckla nya färdigheter som ökar människors förmåga att anpassa sig till de nya krav som ställs i en föränderlig värld.
- Intensifiera samarbetet och partnerskapet mellan alla intressenter som är relevanta för vuxenlärandet, framför allt offentliga myndigheter, olika anordnare av vuxenlärande, arbetsmarknadens parter och det civila samhällets organisationer, särskilt på regional och lokal nivå inom ramen för utvecklingen av "läranderegioner" och lokala lärandecentrum.

3. Att främja rättvisa, social sammanhållning och ett aktivt medborgarskap genom vuxenlärande

För att utveckla vuxenlärandesektorns kapacitet att främja social sammanhållning och ge dem som behöver det en andra chans till lärande och möjligheter i livet samt för att bidra till att minska andelen elever som lämnar utbildningen i förtid till under 10 % bör medlemsstaterna inrikta sig på följande:

- Förbättra vuxnas läs- och skriv- samt räknefärdigheter, utveckla digital kompetens och tillhandahålla möjligheter för vuxna att utveckla grundläggande färdigheter och olika typer av kompetens som behövs för ett aktivt deltagande i det moderna samhället (t.ex. förmåga att förstå ekonomisk och finansiell information, medvetenhet inom områdena samhällskunskap, kultur, politik och miljö, kunskaper om hur man lever hälsosamt samt konsument- och mediemedvetenhet).

- Öka tillgången till och uppmuntra enskildas deltagande i vuxenlärande som ett sätt att stärka den sociala delaktigheten och det aktiva deltagandet i samhället samt förbättra tillgången till vuxenlärande för migranter, romer och missgynnade grupper liksom tillhandahållandet av utbildning för flyktingar och asylsökande, däribland i förekommande fall undervisning i värdlandets språk.
- Förbättra lärandemöjligheterna för äldre vuxna i samband med ett aktivt åldrande, däribland frivillig verksamhet och främjande av innovativa former av lärande över generationsgränserna samt initiativ för att utnyttja äldre människors kunskap, färdigheter och kompetens till förmån för samhället som helhet.
- Möta de lärandebeständigheter som föreligger hos personer med funktionshinder och personer som p.g.a. särskilda omständigheter inte kan delta i lärande, t.ex. personer som befinner sig på sjukhus eller vårdhem eller i fängelse, och ge dem adekvat vägledning och stöd.

4. Att öka kreativiteten och innovationsförmågan hos vuxna och deras lärandemiljöer

För att utveckla nya pedagogiska metoder och kreativa lärandemiljöer inom vuxenlärandet samt för att främja vuxenlärandet som ett sätt att öka kreativiteten och innovationsförmågan hos medborgarna uppmanas medlemsstaterna att inrikta sig på följande:

- Främja förvärv av övergripande nyckelkompetenser, såsom att lära att lära, initiativförmåga och företaganda, kulturell medvetenhet och uttrycksförmåga, särskilt genom att tillämpa den europeiska ramen för nyckelkompetenser inom vuxenlärandesektorn.
- Förstärka den roll som spelas av kulturinrättningar (såsom museer och bibliotek), det civila samhället, sportföreningar och andra organ som kreativa och innovativa miljöer för icke-formellt och informellt vuxenlärande bland vuxna.
- Bättre utnyttja informations- och kommunikationstekniken inom vuxenlärandet som ett sätt att bredda tillgången till och förbättra kvaliteten på tillhandahållandet, t.ex. genom att utnyttja nya möjligheter till distansutbildning och utarbetande av verktyg och plattformar för e-lärande i syfte att nå nya målgrupper, särskilt personer med särskilda behov eller personer som bor i avlägsna områden.

För att stödja de ovannämnda prioriterade områdena i enlighet med de fyra strategiska målen inom ramen för Utbildning 2020 uppmanas medlemsstaterna vidare att bidra till förbättrad insamling, jämförbarhet och analys av information och uppgifter om vuxenlärande på europeisk, nationell, regional och lokal nivå.

5. Att förbättra kunskapsbasen för vuxenlärande och övervakning av vuxenlärandesektorn

Medlemsstaterna uppmanas att inrikta sig på följande:

- Delta aktivt i och tillämpa viktiga resultat från större internationella undersökningar och studier såsom undersökningen om vuxenutbildning (AES), undersökningen om yrkesinriktad fortbildning (CVTS) och programmet för internationell utvärdering av vuxnas kompetens (PIAAC).
- Intensifiera insatserna för att samla in tillräckliga grundläggande uppgifter om exempelvis, deltagande, anordnare, finansiering, samt resultaten och fördelarna i stort av lärande för vuxna och samhället samt utvidga uppgiftstäckningen så att den omfattar även personer över 64 års ålder i överensstämmelse med en förlängning av arbetslivet.
- Förstärka övervakningen och konsekvensbedömningen av utvecklingen och resultaten inom vuxenlärandesektorn på europeisk, nationell, regional och lokal nivå, om möjligt genom att bättre utnyttja befintliga instrument.
- Intensifiera forskningen och den djupgående analysen av frågor som rör vuxenlärandet, bredda den forskning som bedrivs så att den omfattar nya områden samt uppmuntra till en mer ämnesövergripande framtidsanalys.
- Rapportera om vuxenlärandepolitiken som en del av den gemensamma lägesrapporten om Utbildning 2020.